

Rapport

Vänortsbesök St. Barth 2011-11-10 – 2011-11-17

Text och bilder: Gerd Sävenstedt

Piteå 2011-12-05

Bakgrund:

Piteå och St. Barth har varit vänorter sedan 1978, alltså 33 år. St. Barth har endast en vänort och det är Piteå. Under ett 20-tal år var kontakterna sparsamma, framförallt då det gällde de officiella kontakterna.

2004 togs frågan upp i kommunstyrelsen om vänortskontakterna skulle fortsätta eller avvecklas. Beslutet blev att kontakterna skulle fortsätta och utvecklas.

Piteå kommun har sedan dess genomfört fyra officiella besök på ön, 2004, 2006, 2008 och nu senast 2011. Sedan 2004 har ett flertal grupper från ön besökt Piteå och 2008 då vänortssamarbetet firade 30 år kom den första officiella delegationen på länge till Piteå, ledd av borgmästaren Bruno Magras. Vid Roslunds besök 2004 bestämdes att kommunen skulle bidra till att en vänortsförening bildades i Piteå, att minst ett officiellt besök skulle genomföras varje mandatperiod och att man skulle försöka få igång ett ungdomsutbyte.

En vänortsförening bildades redan 2004 och trots att ungdomsutbytet varit problematiskt har en uppsatstävling genomförts och vinnaren deltog i 2006 års besök på ön. På ön finns sedan decennier vänortsföreningen A.B.A.S, med vilken Piteå kommun också har täta kontakter.

I folkdräkter Eva Wallsten Piteå och Uranie Questel St. Barth

2011 års resa.

Inga Granström, Elisabeth Berg, Tommy Berg och Peter Roslund

Kommunens officiella delegation bestod detta år av Peter Roslund, kommunalråd, Elisabeth Berg, moderat gruppleadare och medlem i kommunstyrelsen samt Gerd Sävenstedt, internationell samordnare. På egen bekostnad följde även Tommy Berg och Inga Granström med. Resan gick via Paris - St. Maarten och sista sträckan till ön med båt. På St. Maarten möttes vi av Nils Dufau, ordförande i ASBAS och medlem i ön styrande råd. Även vänortsföreningen i Piteå, genom ordförande Thomas Wallsten hade arrangerat en resa för samma tidsperiod där 11 personer deltog. Deltagarna i denna grupp bodde hemma hos medlemmar i ASBAS.

Finansiering:

Det finns inget skriftligt vänortsavtal mellan St. Barth och Piteå men en tradition har utvecklats som bygger på de principer som finns i vänortsavtalet med vår ryska vänort Kandalaksha. Det innebär att värd kommunen står för boende och kostnader för de programpunkter som ingår. Den besökande kommunen står för resa till och från vänorten.

Vy över Gustavia

Ön

Azurblåa bukter, fantastiska sandstränder i toppklass, ett hav som gör att man inte behöver dröja på steget när man kliver i, har tillsammans med möjligheter att känna den västindiska avslappnade atmosfären och möjligheterna att få vara fredad, gjort St. Barth till en oerhört populär plats. Här får kända ansikten möjlighet att fritt promenera på gatorna utan att väcka alltför mycket uppmärksamhet. Öborna har vant sig. För oerhört många är turismen den viktigaste inkomstkällan, för butiksägare, restaurangägare, hotellägare, biluthyrare etc. medan andra får biinkomster genom att hyra ut bungalows på den egna tomten.

Man har inga exakta siffror på hur många som idag är bofasta på ön, men antalet överstiger inte 10 000. Under turistsäsongen fördubblas befolkningen. I Gustavia står husen tätt och när man tittar ut över centrum från en höjd slås man av den särskilda byggnadsstilen som ska klara av orkanstormarna som kan drabba ön under augusti/september.

Stadens gator är smala och nästan genomgående enkelriktade men gatorna har renoverats och trottoarer har byggts. Jag kan bara tänka mig hur svårt det ska vara att hitta en parkeringsplats under högsäsongen då det redan nu i mitten av november är en utmaning. Diskussioner förs hur man ska förbättra trafiksituationen och vad det skulle innebära om man införde någon form av kollektivtrafik.

Bruno Magras är öns president som även äger en litet flygbola. Han besökte Piteå 2008.

Politisk utveckling

De senaste åren har St. Barth genomgått en politisk process vilket inneburit att de sedan 2007 är ett fristående utomeuropeiskt förvaltningsområde, Collectivité d'outre-mer, vilket innebär högre grad av självstyre. St. Barth utgjorde sedan 1963 tillsammans med den franska delen av grannön St. Marteen ett "arrondissement i departementet" Guadeloupe.

Ön hyser stora förhoppningar om att bli ett PTOM- område, Pays territoire d'outre mer, vilket innebär att de i högre utsträckning själva ska kunna styra över både handel och skatter, vilket skulle ytterligare förbättra det dagliga livet för ö-borna. Bruno Magras, öns tidigare borgmästare valdes som öns första president vid valet 2007 och hans gruppering har 16 av de 19 mandaten i styrelsen för ön. Vice president är Yves Greaux. Även ASBAS ordförande Nils Dufau ingår i styret. 2012 är det dags för ett nytt val. De politiska listorna utgår från ett handlingsprogram vilket även innebär att i varje gruppering kan det finnas både politiska höger- vänster åsikter representerade.

Den svenska klockstapeln byggdes 1799 och renoverades senast 1931. Tidigare ringde den sex på morgonen och åtta på kvällen så att befolkningen skulle kunna hålla reda på tiden.

Den svenska historien

Förutom Svenska Guldkusten (1650-58, + 1660-63) Nya Sverige i USA (1638-1655) som bedrevs som privata kompanier, Guadeloupe i Karibien (1813-1814) var St. Barth det område som var svensk koloni under nära 100 år mellan åren 1784- 1878. De svenska spåren finns kvar genom gatuskyltar, byggnader, flaggor, informationstexter etc. och genom den svensk-franska vänföreningen som varje år anordnar Sverigevecka, Piteådag och organiserar resor till Sverige.

Gustav III drömde om att Sverige återigen skulle bli en stormakt, inspirerad av Danmark ville han ha egna kolonier då det var en symbol för prestige och makt.

I en diplomatisk uppgörelse undertecknades ett traktat mellan Frankrike och Sverige som innebar att ön överläts till Sverige mot att fransmännen skulle få lagra varor tullfritt i Göteborg. Ön rapporterades vara steril och obrukbar, salt och bomull producerades, inget sötvatten och strategisk ointressant. Den enda tillgången ansågs vara möjligheten till en bra naturlig hamn.

Slavhandeln

1785 blir S. Barth en frihamn vilket ledde till en ekonomisk utveckling på ön under ett antal decennier. Men det innebar också problem, som exempelvis med smuggling. 1786 inrättas Västindiska kompaniet som skulle sköta handeln på St. Barth och i den nya världen. De skulle också sköta allt som hade med hamnen att göra. Västindiska kompaniet fick rätt att bedriva slavhandel mellan Västafrika och Västindien.

12 mars 1790 stadgas: *"Fri införsel och handel af svarta slafvar eller så kallade Nya Negrar från Afrika förunnas alla nationer utan att erlägga någon afgift vid utlossandet"*.

Slavarna på St. Barth delades in i två grupper, husslavar och plantageslavar där de som arbetade i hushållen normalt hade det bättre. De största slavägarna på St. Barth hade 20-30 slavar. Alla slavar var ägarnas egendom och kunde användas efter behag.

Slavarna levde under speciella slavlagar som var instiftade av de svenska myndigheterna. Mycket hårda straff kunde utmätas för mindre brott. Trots detta sägs slavarna på St. Barthélemy ha haft det bättre än på kringliggande öar.

1813 förbjöds slavhandeln i alla svenska territorier men man hittade vägar att kringgå detta och handeln fortsatte. Importen för nya slavar från Afrika stoppades dock. Den 9 oktober 1847 förklarades slaveriet i Sverige officiellt avskaffat och alla slavar på St Barthélemy blev fria.

Nils Dufau, medlem i kommunledningen på St. Barth och ordförande i vänortsföreningen ASBAS, nav i vänortssamarbetet, talar svenska flytande.

Programmet

Nils Dufau möter oss på St. Maarten då vi inte kunnat boka flygbiljetter för den sista lilla sträckan mellan St. Maarten och St. Barth. På flygplatsen Princess Juliana i St. Maarten finns spår av ett nyligt genomfört besök av drottning Beatrix. Vi tar en taxi på drygt en timme till Philipsburg och Great Bay express för att åka båt den sista sträckan. Den holländska delen av ön har haft en god ekonomisk

tillväxt, jämfört med den franska delen som är betydligt fattigare. Utanför Philipsburg ankrar mängder av stora kryssningsfartyg och de billiga elektronikprodukterna lockar tusentals besökarna från kryssningsfartygen. Nils berättar att även från St. Barth åker man hit för att handla. Snabbåten som tar ca 40 minuter kostar 45 Euro/enkel så jag förmodar att det finns mer långsamgående båtar som också används. När vi kommer till St. Barth finns både Yves Greaux vice president och förre borgmästaren Daniel Blanchard på plats för att hälsa oss välkomna.

Elisabeth Berg/ Tommy Berg och Gerd Sävenstedt placeras på ett litet hotell i St. Jean- Tropical och PeterRoslund/ Inga Granström på ett hotell i närheten, Village St. Jean. St. Jean ligger ca 15 minuters bilväg från Gustavia. Båda två utmärkta hotell som ligger på sluttningen av berget med en vidunderlig utsikt över havet. Våra värdar har sett till att vi har tillgång till bil, även om vi får vår först

ett par dagar senare. Tillgång till bil är nödvändigt även om sträckorna i km inte är långa.

Efter en snabb dusch bär det iväg till Regis och Veroniques villa där 8 av de svenskar som reser med vänortsföreningens bor. Nils hämtar oss. En resa upp efter en slingrande väg, in i bushen, längs en palmallé och där finns ett makalöst hus som ägarna byggt under 7 år.

Mottagning hemma hos Regis och Veronique Pain

ASBAS bjuder på plockmat och det är många trivsamma möten då de St. Barth bor som finns där alla varit i Sverige och knutit kontakter. Tiden i våra svenska kroppar är 5 timmar före så när vi beger oss hem efter några timmar är vi alla ganska möra.

Björn Vålitalo Ingrid Marklund

Veronique Pain

Britta Svensson

Fredag

Första världskrigets slut firas med en helgdag på ön.

Under förmiddagen beger vi oss till Stadshuset i Gustavia. Den här dagen som är en helgdag på ön uppmärksammas första världskrigets slut.

Från Stadshusets foajé kommer barn klädda i traditionella folkdräkter som går efter en fanbärare. Efter i täten följer öns president Bruno Magras, Peter Roslund och den franska statens representant. De tre största barnen bär blomsteruppsättningar med ett band i de franska färgerna. Många har slutit upp i tåget fram till det minnesmärke som är uppfört mitt emot Stadshusets ena entré. Öns poliser bildar en liten mur på ena sidan och firandet har lockat ett stort antal människor. Efter tal av både Bruno och den franska statens representant bjuds det på champagne och tilltugg på den väl tilltagna uteplatsen på Stadshusets övre plan.

Många deltar i firandet

Yves Greaux och Inga Granström

Daniel Blanchard

I The Wall House, finns öns museum och bibliotek . Huset återinvigdes 1995. På husväggen står skylten Rue de Piteå, vår svenska vänort. Under de senaste åren har det satts upp en mängd nya skyltar i Gustavia. Förutom Piteågatan finns bland annat Drottninggatan, Södra Strandgatan och Kungsgatan.

Piteågatan, vår svenska vänort står det på skylten på The Wall House

På kvällen går vi på konstvernissage på La Capateniere, Helena Blomljus en svenska som följde sin inre röst och sadlade om till konstnär när hon insjuknade i cancer. Hennes tavlor för mina tankar till Indien och scrapbooking. En fascinerande kvinna med en fängslande livsberättelse som hon delar med sig av. Och bilderna, jag kan se framför mig hennes mjuka bilder som sätter fantasin i rörelse i någon stor offentlig miljö eller i en lägenhet med rymd och sparsamt möblerad.

Vi äter middag på en uterestaurang vid Karibiska havets kant. Kvällen bjuder på behaglig högsommartemperatur. De flesta av oss är pizzasugna och mätta och belåtna ger vi oss av hemåt.

Havet är kanske den allra viktigaste faktorn för utvecklingen av ön.

1785 blev St.Barth en frihamn vilket lockade till sig handelsmän, hantverkare liksom människor med skulder till andra länder som erbjöds en fristad i 10 år. 1830 vände ekonomin och det blev sämre tider på ön.

Idag samlas flera av världens vackraste båtar här vintertid.

Levande legend med vänner över hela världen och ett eget museum. Marius Stakelborough, nu 88 år.

Le Select – Svenska Ambassaden

Le Select, som Marius startade 1949 är en populär mötesplats där det finns mängder av föremål som visar på kontakterna med Sverige och med Piteå.

Lördag kl 11:00 har han bjudit in alla pitebor att mötas där. Han guidar oss genom centrala Gustavia, berättar och tar oss med till sitt museum som ligger i nedre plan på den stora villa han lät bygga för 5 år sedan. Övre våningen hyr han ut och själv bor han kvar i det lilla hus där han bott med sin stora familj. Sedan hans hustru gick bort bor ensam i huset men flera av barnen finns kvar på ön.

Elisabeth o Tommy Berg

Marius son

Marius och Ingrid Marklund

Marius på Select

Marius och Thomas Wallsten

Marius visar sitt museum

Marius, aldrig själv politiskt aktiv men med ett stort inflytande på utvecklingen av ön.

- Jag har jobbat bakom scen och lobbats för att få fram de människor jag vill se i ledande positioner, säger mannen som förutom alla Sverigeminnen och Piteåminnen har personliga brev från både Ted Kennedy, Rickard Nixon och vår svenske kung i sitt museum.

Idag vid 88 års ålder börjar han klaga på att kroppen inte riktigt är som förr, förlorat syn på ena ögat, genom klantigt läkaringripande, enligt vad han själv säger. För oss som träffar honom och får möjlighet att prata med honom är han en källa till kunskap och insikter.

På vägen tillbaka till Le Select där vi bjuds på ett glas champagne träffar vi Marius gamle fiskar/smugglarvän som berättar om hur fisket försämrats och att man tidigare, mitt i Gustavia där vi står, kunde få havets alla läckerheter inklusive hummer i storlekar som skulle omnämnas i Guinness rekordbok.

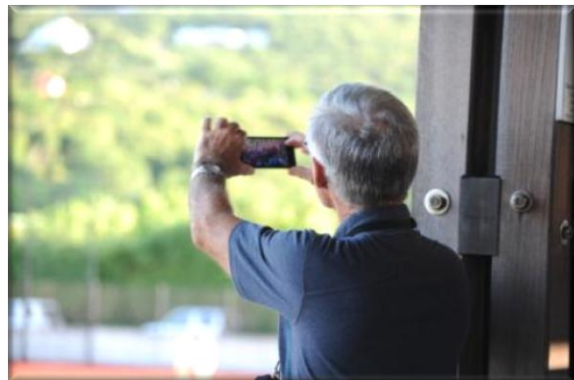
Tillsammans med sin gamle vän har Marius upplevt en mängd saker och deltagit i utvecklingen av ön.

Under tiden vi guidas av Marius har Nils följt Peter till en radiostudio där han intervjuas, inte bara om vänortssamarbetet utan främst om den ekonomiska situationen i Europa.

Nils har många roller under veckan. Här berättar han för den stora publiken om vänortssamarbetet med Piteå.

Senare på eftermiddagen är vi åskådare till lilla Gustavialoppet. 300 barn från koltåldern till 15 åringar gör upp om vem som är bäst i Gustavia i sin åldersklass. På en välskött idrottsanläggning med en läktare i rätt läge för att skyddas mot solen. Det är härligt att se ungarna och föräldraengagemanget. Det känns som om större delen av Gustavias föräldrar har slutit upp och det är underhållande scener som utspelas. En del av de minsta blir burna av sina föräldrar, andra vägrar att delta och en del njuter både av att springa - ett helt varv eller två, och av uppmärksamheten. De lite större och trötta coachas av kompisar som slår följe innanför löparbanan och ett par av de äldsta är alldeles slut när de gråtande går i mål. Lilla Gustavialoppet är inledningen till Piteådagen.

Engagemanget är stort både hos barn föräldrar och mor - farföräldrar

Söndag - Piteådagen

I vänortsemblemet finns både St. Barths symbol pelikanen och Piteås ren.

För 33:e gången firas Piteådagen. Även under alla de år då vi hade mycket liten kontakt. Piteås namn kommer tillbaka gång på gång i olika sammanhang och jag förmodar att alla öbor känner till Piteå på ett eller annat sätt. De som varit här har också blivit goda ambassadörer för staden långt upp på norra delen av jordklotet.

De som ville delta i fisketävlingen måste upp förskräckligt tidigt och när de normalt morgontidiga vaknar hade de som deltog i tävlingen redan vägt in sin fångst. Aldrig har Gustavialoppet lockat så många deltagare som i år, enligt uppgift ca 300. Ett lopp som egentligen tog sin början för mer än 30 år sedan då ett gäng med bl a Daniel Blanchard satt på Le Select kvällen innan Pitedagen och sa - vi kanske skulle ha en löpartävling i morgon bitti.....

Anders Hedman och Jimmy Wiklund efter loppet

Tävlingen har vuxit och idag finns både elitlöpare, löpare från omkringliggande territorier och från Sverige med i det 10 km långa loppet som kräver att man har kondition och ett antal mil i kroppen. I år hade loppet en särskilt Piteå prägel då en större grupp från Piteås vänortsförening promenerade en 8 km slinga och Thomas Wallsten tillsammans med Daniel Blanchard var officiella starters genom att höja en stång med en svensk och en fransk flagga samtidigt som startskottet gick.

Målgången finns vid på Vanadisplatsen vid Wall House dit hela arrangemanget är flyttat. En scen är byggd för prisutdelning, teaterföreställning, musik och tal där samarbetet med Sverige och Piteå finns i fokus. Det råder en febril aktivitet på området under större delen av dagen. Hungern kan stillas med getgryta, bönor och ris, törsten kan släckas i baren och fika säljs till stöd för Haiti. I oktober invigdes en skola för 500 barn på Haiti som byggdes med hjälp av 200 000 euro från St. Bart. Le Collectivité genomförde projektet i samarbete med lokala organisationer på Haiti, bland annat Lions och Röda Korset. Under byggnadens gång åkte volontärer från St. Barth till Haiti för att praktiskt delta i byggnationerna.

I sedvanlig ordning säljs lotter där första priset är en Sverigeresa. I år vinnas av en yngre person, vars far besökte Piteå 2006.

På museet som finns i Wall House hade jag placerat två fotoramar med bildspel från Piteå. I den ena vackra vinter och sommarbilder och i den andra bilder från deras olika besök i Piteå. Särskilt den senare verkade mycket uppskattad. En fotoram plus båda bildspelen lämnas kvar hos Marius i hans museum. Kvällen avslutades med dans på Vandisplatsen framför the Wall House och det var självaste presidenten med sitt hopplockade band som spelade skön karibisk musik. Och sångerskan med känsla i sin röst, Nathalie Jacaria hade tidigare under dagen tjänstgjort som reporter för Style Barths Magazine där hennes uppgift var att skildra Piteådagen.

Pitedagen är en lekfull festdag i avslappnad stil. Här är Peter Roslund tillsammans med Marina Nyman, som har en lång historia med St.Barth. Hennes man var den som bildade Sällskapet i Stockholm och haft stor betydelse för att relationerna mellan St. Barth och Piteå utvecklats.

Soluret

I ett par omgångar har vi tagit med oss billiga solur som gåva till St. Barth. Solur som varken fungerade på denna breddgrad eller kunde motstå stormar och orkaner. Detta år satsades det ordentligt.

Budet gick till Strömbackaskolan och deras elever som läser teknik/design att designa ett solur som skulle både visa

rätt tid, vara estetiskt tilltalande och motstå stormar och orkaner. Inga elever nappade men det gjorde däremot deras lärare Torbjörn Häggbom som fick i uppdrag av Piteå kommun att designa ett solur som uppfyllde dessa kriterier.

Piteå Kommun

Uppdraget innehöll ett flertal utmaningar, en att det skulle visa rätt tidsangivelse. ASBAS ordförande Nils Dufau fick både en modell och instruktioner av Torbjörn Häggbom på hur han skulle mäta och markera tiden och med hjälp av information från Nils gjordes skårorna i det solur som skulle bli vänortsgåvan.

Torbjörn Häggbom, inte bara designade uret, utan tog även på sig projektledarskapet för tillverkningsprocessen. Ett stilistisk solur tillverkad av en mörk norrbottnisk sten och syrafast stål blev resultatet. Uret tillverkades av Botnia Granit i Öjebyn och stål/gravyrarbetena var utförda i Skellefteå. Även transporten ner blev en utmaning då första beskedet var att uret skulle anlända till grannön St. Maarten två dagar efter Piteådagen, men Green Carrier lyckades med sin professionalism snabbt hitta en annan transportväg så att uret fanns på plats i tid.

En högtidlig invigning skedde med tal av både öns president Bruno Magras och vårt kommunalråd Peter Roslund. Soluret kommer förmodligen att placeras framför Stadshuset som ligger granne med Wall House.

Nu denna gång blev det en uppskattad vänortsgåva som förhoppningsvis kommer att stå där i århundraden.

Nils Dufau, Elisabeth Berg, Peter Roslund och Bruno Magras under invigningsceremonin

Svenska kyrkogården

Till minne av alla svenskar som dog på St. Barthélemy under den svenska perioden 1784-1878 står det på en minnessten på den svenska kyrkogården där det varje Piteådag genomförs en minnesstund. Blomsternedläggningar och tal både av den anglikanske och den katolske prästen.

Måndag

En mer avslappnad dag efter en intensiv helg. ASBAS bjöd till lunch under tak på stranden Petit Cul de Sac , fantastisk god get med bönor och ris, en typisk traditionell bröllopsmiddag. Vi var ett stort svenskt sällskap då både Stockholmssällskapet och Piteåsällskapet var inbjudna. Vi hinner med en tur till en fantastisk strand, Shell Beach som fått sitt namn av att det var täckt av snäckor. Vattnet är så varmt så man behöver inte tveka för att blöta magen eller någon annan del av kroppen.

Nils Dufau

Britta Svensson och Eva Wallsten

Tisdag

Peter Roslund håller tal

Gustav III:s flygplats välkomnar på tre språk, franska, engelska och svenska. Den här dagen förstärks de svenska spåren på flygplatsen genom att en relief av Gustav III tillverkad av brons i Sverige får en central plats på den lilla flygplatsen. Reliefen 45 kg har tagits fram i samarbete med Sällskapet i Stockholm men bekostad av ASBAS. Under bysten finns en informationstext som handlar om den svenska tiden på ön. På informationsskylten finns vårt "vänskapsvapen" med St. Barths sköld med pelikanen och Piteås ren.

Flygplatschefen, Roger Richter, Marina Nyman, Nils Dufau och Peter Roslund deltar aktivt i ceremonin då reliefen avtäckts och tal hålls om svensktiden och de starka band som finns än idag. Ett antal svenskar fanns också på plats och förstärkte vad som sagts.

Att möta människor och utveckla relationer ökar förståelse, skapar tillit och bidrar till styrkan i ett vänortssamarbete. Under dagen besöker Peter Roslund, Inga Granström, Thomas och Eva Wallsten, Ingrid Marklund och Björn Vålitalo systrarna Questel samt en annan profil och svenskvän på ön, Jean Magras som denna dag firade sin 81-års dag.

I centrala Gustavia finns en butik som säljer svensk design där flera kända svenska designers finns representerade. När butiken startade kontaktades vi för att få tips om glaskonstnärer/designers i Piteå. Detta resulterade i att Linda Isaksson, glasblåsare i Piteå finns representerad med sin Piteåserie. Butiken har nyligen flyttat från St. Jean till sitt nuvarande läge och ägarna är mycket nöjda med den nya placeringen.

På kvällen bjuds vi in av ASBAS ytterligare en gång till Regis och Veronique Pain till deras fantastiska villa. En avslappnad kväll då vi bjuds på små rätter i olika skepnader, grillade små spett och handgjorda små korvar som är lokala specialiteter. Kvällen är avslappnad och trevlig och förutom pitegänget så finns där några stockholmare och ett antal ASBAS medlemmar. Nils berättar att ASBAS medlemsantal ökar i och med att fler reser till Sverige och till Piteå.

Onsdag

Nils Dufau, Bruno Magras, Peter Roslund, Elisabeth Berg och Yves Greaux

Idag har vi möte med Bruno Magras president, Yves Greaux , vice och Nils Dufau medlem i kommunstyrelsen, ordförande i ASBAS och eldsjäl i utbytet mellan St. Barth, Sverige och Piteå.

Efter de besök som gjorts i Piteå finns ett ökat intresse för samverkan och utbyte. Vid Peters första besök på ön kom man överens om att stimulera till att en vänortsförening bildades i Piteå, att det var minst ett officiellt besök på ön under varje mandatperiod och att man skulle stimulera till ungdomsutbyte. Vänortsföreningen bildades men försöken att få i gång kontakter mellan skolor misslyckades. En uppsatstävling anordnades på Strömbackaskolan där vinnaren, Emil Lundberg följde med den grupp som åkte till ön 2006, men något egentligt ungdomsutbyte har inte kommit till stånd.

Piteå Kommun

Vi enades om att vi skulle göra nya försök att få igång ungdomsutbyte där deltagande i Piteå Summer Games, praktik/arbete hos varandra och kontakt mellan skolor skulle stimuleras. Skolutbyte kan kanske vara lättare nu då det finns en högstadieskola där man även kan gå åk 1 på gymnasiet.

Det finns också en gammal idé om ett elevbygge, att Strömbackaskolans elever skulle kunna bygga ett Piteåhus på ön. Att de skulle kunna bygga monteringsfärdiga enheter under ett år för att sedan åka till ön för att montera årets arbete på plats. Detta är en mycket lös idé där i stort sett allt är en utmaning.

Styret på ön är positiva till idén men att man måste hitta en tomt. Tomtpriserna på ön är horribla. Bruno Magras berättar om en strandtomt på 1200 m² med ett marknadsvärde på 7 miljoner EURO.

Att få till stånd kontakter ungdomar emellan är en utmaning både för oss i Piteå och för St. Barth.

Under tiden vi besöker Stadshuset besöker vänortsföreningens medlemmar både skola och sjukhus, vilket ledde till flera nya värdefulla kontakter.

Vi besöker Fort Oskar där gendarmeriet finns med en vidunderlig utsikt åt alla håll. Tidigare användes Fort Oskar som användes hemlig avlyssningsplats men nu finns öns gendarmer där. Gendarmerna tjänstgör på ön under en 4-års period.

Här finns öns häkte med endast två celler. Kriminaliteten är låg. Det sker i snitt ett ingripande i veckan, de flesta är överförfriskade som får sova ruset av sig i cellen. I stort sett förekommer inga våldsbrott på ön. Peter får en gåva/medalj av franska gendarmeriet och dessutom prova på att sitta i häktet.

Peter som inte var med i lördags då eftermedia intervjuade honom får den här eftermiddagen en personlig guidning av Marius i hans museum.

Peter Roslund häktad och placerad i en av öns två polisceller.

Piteå Kommun

Senare på eftermiddagen är det dags för te hos Blanchards som har en vidunderlig utsikt över havet och trasmattor från Piteå i sitt kök. På altan finns en sköldpadda och i trädet finns en Jacko papegoja. Altanen har en integrerad pool med en vidunderligt vacker och rofull utsikt. Här bor Vivianne och Daniel Blanchard, tidigare borgmästare och nu aktiv vice ordförande i ASBAS och en av dem som hållit samarbetet med Sverige vid liv.

Vi får oss till liv historien om hur det stora ankare som finns i en liten park i centrala Gustavia hamnade på ön. Fru Blanchards pappa, hamnkapten nu 92 år, hade fått besked från en båt på väg in i hamn att det var något mycket tungt som släpades med under båten. Där satt ett ankare från 1700-talet som kom från ett förlist fartyg. Så småningom halades det in och lyftes upp och är numera monument på platsen för överlämnandet av ön från Sverige till Frankrike.

Dinzeyhuset

Svensktalande Lisa , dotter till svenska konsuln berättar om husets spännande historia

Innan det är dags för den officiella middagen är vi bjudna till svenska konsulatet. Den svenske konsuln är gift med en svenska och deras dotter Lisa talar vårt språk flytande. De bor i ett hus med svenska anor det s.k Dinzeyhuset som byggdes 1822. Huset var prefabricerat och är ett av de få som inte har ett nedre plan byggt i sten. Julia Dinzey som dog 1959 var den sista svenska medborgaren på ön sedan Sverigetiden.

Huset, ett köpmanshus på Gustavias storhetstid innehåller i dag en inredningsbutik på nedre plan och en festvåning på det övre.

Än i dag finns det kvar föremål från det ursprungliga 1800-tals hemmet.

I dag ägs huset av Dantes Magras, som är svensk konsul sedan januari 1999. Den här kvällen finns ett 50 tal svenskar här på besök.

Middag med kommunen som värd

I en lokal som används som skolmatsal är det uppdukat till middag. Vi är många den här kvällen, framförallt många svenskar. Förutom 16 pitebor finns både medlemmar från Sällskapet i Stockholm och en turistgrupp under ordförande för St. Barthsällskapet Roger Richters ledning.

God mat och dryck, tal överlämnande av gåvor och trevlig samvaro under några timmar innan det är dags att bryta upp.

Torsdag

Vi lämnar ön den här gången med flyg och jag tror att vi alla är nöjda med resan.

Reflektioner

Det är lätt att samarbeta med St. Barth. Nils som sitter med både i kommunstyrelsen och är ordförande i ASBAS är en drivande person idag då det gäller vänortssamarbetet. Även om det är en nackdel att inte prata franska så är samarbetet med kommunen lätt eftersom Nils är svensktalande och både Yves och Bruno talar engelska.

Min bedömning är att intresse t för samarbetet med Piteå har ökat efter att Bruno Magras och Yves Greaux var här för tre år sedan. Vi tycker alla det är angeläget att få igång ett utbyte mellan ungdomar, vilket jag hoppas är möjligt.

Värdskapet vi möts av på ön är fantastiskt, både från kommunens sida, från föreningens och från enskilda individer. Att de personliga vänskapsbanden som knyts är viktiga för fortsatt samarbete då de skapar både engagemang och tillit. Förhoppningsvis ska vi från kommunens sida bidra till att fler pitebor kan uppleva detta.